

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Iustitia Dei vindicatiua ordinem vniuersi restaurat, & iniuriam Numini illatam compensat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

habet, cùm officium gubernandi mundi non à mundo, sed à se habeat. Vnde neque peccatoribus, neque mundo ipsi, ex nexu iustitia, ad peccata plectenda obstrictus est; sed solum sibi ipsi, cùm valde deceat ipsius iustitiam & sanctitatem, atque ita statuerit ad suam gloriam & bonum vniuersi, reos non dimittere imputatos.

Itaq; quidquid Deus facit circa creaturas, vel est opus misericordiae, vel iustitiae vindicatiæ, iuxta illud: *vniuersa via Domini*. Psal. 34. 10.
ni misericordia & veritas. Ab vtraq; virtute laudabilis est. Quamquam ut benignitas, ita & ipsa quoque severitas iustitia in bonum nostrum redundat. Si enim nulla esset vindicta criminum, meruenda, quām pauci saluarentur? quām rari virtutis arduum callem concenderent? quām proni essent ferè omnes, ut se se in cœno viciorum volutarent? Siquidem plerique vel iam, id quod pluris foret astimandum, minoris faciunt; & minus curant pœnam damni, quām sensus. Dummodo infernus non esset, & illa eterna flamarum tormenta patienda; nihil facerent cælum; & libenter carerent gaudijs illis diuinis, si possent etiam carere pœnis sensu percipiendis. Atque hoc solarium quod non habent, fingunt sibi, qui in profundum venerunt, peccatores. *Dixit insipiens in corde suo.* Non est Deus, qui peccata vindicet. quid verò inde? Corrupti sunt, & abominabiles facti sunt in studijs suis, non est, qui faciat bonum, non est usque ad unum. Intremus scholam, in qua magister non est, quanti ibi clamores, quantæ insolentiz? Speciemus exercitum sine disciplina militari, quæ non confusio, quæ non licentia, & immanitas? Intueamur Remp. in qua nemo suspenditur, nullus agitur in rotam, nemo capite plectitur, nullus carcerem metuit, an non ibi omnia furtis, rapinis, homicidijs scatent? Ita in toto mundo, si Dei vindicta deesset, virtutes exularent, vitia tenerent clauum. Plus enim apud homines valent supplicia, quām beneficia; plus minæ, quām promissiones, naturâ iam corruptâ & in malum prona ab adolescentia sua. Stimulo igitur Gen. 8. 22. timoris opus est, etiam ijs qui in virtute profecerunt, ne se tentatione vinci patientur. Vnde & ille oravit: *Confige timore tuo* Psal. 330. 10. *carnes meas.* Sed quid mirum? *Initium sapientia timor Domini.*

Vthoc autem fiat confirmatus, duo in iustitia vindice consideranda

II.

III.

Qqqq

sideranda sunt, scilicet violati ordinis in vniuerso instauratio, & diuinæ iniuriæ compensatio. Nam ut de priore prius dicam, peccator rectum perturbat; siquidem diuinæ subiectioni se subtrahendo, publicæ rectitudinis statum pervertit. Quod quantum sit malum in homine, inde intelligi potest, quia ingens foret mundi malum, si elementa sedes suas mutarent, & ignis inferiorem, aqua & terra superiorem locum occuparet. Tunc enim ignis aut ab aqua extingueretur, aut terram combureret, homo autem milie incommodis affligeretur. Elementa, & totus iste visibilis mundus in hominis obsequium sunt creata. Homo igitur ipso Mondo & elementis nobilior est. Longè ergo enormior est perturbatio, quando is se sui Creatoris subducit gubernationi, suoq; arbitrio viuere volens, se illi opponit, & quodammodo suum gubernatorem ipsum vult gubernare. Hæc tanta vniuersi perturbatio, per iustitiam vindicantem instauratur; quæ, dum pœnam homini infert, iterum eum diuinæ gubernationi, cui se subtraxerat, subiicit; eumque, qui suo arbitrio viuere voluit, iam Dei arbitrio pati cogit, quod iustitia statuit. Quemadmodum igitur inordinatio illa, quam peccatum contra rectam partium vniuersi dispositionem inducit, est grande malum & ingens Vniuersi deformitas, ita iusta vindicta, qua ea perturbatio deletur, aut corrigitur, est maximum quoddam bonum & mundi ornamentum. Qua etiam vindicta iniuria diuina compensatur, & emendatur, quæ peccato inest. Qui enim peccat, Deum contemnit, & se illi quodam modo anteponit, sibi plus sumens & Deo detrahens authoritatis. Maximum utique malum est, contemptus & iniuria in Deum, quo nullum maius existere in mundo potest. Hoc malum tollit iustitia vindicta Dei, qui quando delinquenti debitam pœnam infert, iniuriam sibi irrogatam, quodam modo compensat. Quisquis enim aliquid contra voluntatem suam ab altero est passus, satisfactionem quamdam accipit, quando videt illum vicissim contra suam voluntatem pati: & qui ab altero contemptus est, illius pena & depressione honoratur. *Quid enim pulchrius, & rectissimo ordini institia congruentius, quam ut qui Deo iniuriam agendo irrogauit, ipsi patiendo (cum aliter non posset) eisatus faciat; & qui se contra Deum extulit, a Deo infra se deprimatur; & qui voluntati & affectui nimium indulgit,*

*Leonard Lelias lib. 13. de diuin perfec*t*a. cap. 3.*

indulſit, ea qua voluntati & affectui ſunt aduersa ſuſtinere cogatur; & qui ſubduxit ſe gubernationi miſericordia, incidat in ſeueritatem iuſtitia?

Hæc diuinæ iuſtitia vindicta probè agnita multūm potest in mortalium peccatoribus. Nam in primis ad bonum eos impellit, dum mundi Monarcham peccatoribus terribilem eſſe oſtendit: *Vouete, & redite Domino Deo veftro, omnes, qui in circuitu eius Psal. 75. 3;* affertis munera. Terribili, & ei, qui auferit ſpiritum Principum, terribili apud reges terra. Deinde à malo vehementer abſterret: *Deus index iuſtus, fortis, & patiens, numquid iraſcetur per ſingulos Psal. 7. 13,* dies? Nisi conuerſi fueritis, gladium ſuum vibrabit: arcum ſuum te- tendit, & parauit illum. Innotescet autem hæc iuſtitia maximè quidem in altera vita, ſed ſero, & iam ſine fructu puniendorum. In hac autem vita, per fidem, & Scripturæ tefimonia, idcirco indicatur, ut nos moneat, faciatque cautores. *Dico autem vobis, Matth. 12. 36.* quoniam omne verbum otiosum, quod locuti fuerint homines, reddent rationem de eo, in die iudicij. Sed ita ſunt non pauci hebetes, v̄ futura, & velut à nobis longè absentia non apprehendant, præſentiaque & ante oculos versantia magis curenſt. Itaque vt etiam illis ſuccurreret diuina clementia, iuſtitiam ſuam vindicatricem, ſepe quoque in hoc mundo patefacit, & ſcelera plecit: vt ſicut diuinæ miſericordiæ, ita etiam pariter iuſtitiae magnitudo ex ope- ribus cogaoſcatur. Cauſa enim ex effectibus, & virtus ex fun- ctionibus ſuis, deprehenditur. Gùm ergo plurima ſint iuſtitiae diuinæ vindicantis opera, inter ea non minimaum eſt bellum. *Ego Ila. 45.* Dominus, & non eſt alter, ait, formans lucem, & creans tenebras, fa- ciens pacem, & creans malum. Adeò nimirum bellum eſt homini- bus malum paci oppofitum, vt per malum absolute intelligatur. Quia igitur omnis afflictio, qua nobis obuenit, eſt à Deo peccata noſtra castigante, bella quoque opus diuinæ iuſtitiae eſſe necesse eſt. Quid conqueri poſſumus, ſi patimur, quod meriti ſumus? immò ſi minus patimur? Nam mille gehennas promeruſſemus, & Deus noſtri amans, bello nos castigat, vt resipifcentes gehen- nam euadamus.

Est quidem nunc tempus miſericordiæ, eritque præcipue, in altero ſeculo, iuſtitiae tempus oſtendendæ, quando Dominus red-

IV.

V.